

Nous lideratges en moments de canvi

Reflexions sobre lideratge i transformació social

Marc Parés marc.pares@uab.cat

Carola Castella carola.castella@gmail.com

Joan Subirats joan.subirats@uab.cat

FUNDACIÓ
fundació
JAUME
Jaume
BOFILL
Bofill

IGOP
Institut de
Govern i
Polítiques
Públiques

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Objectiu:

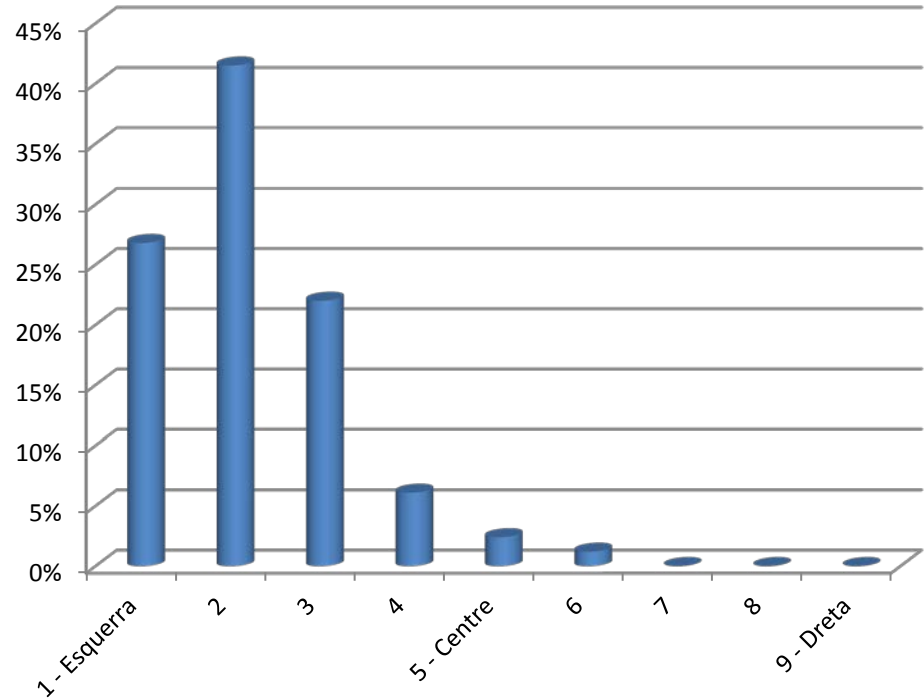
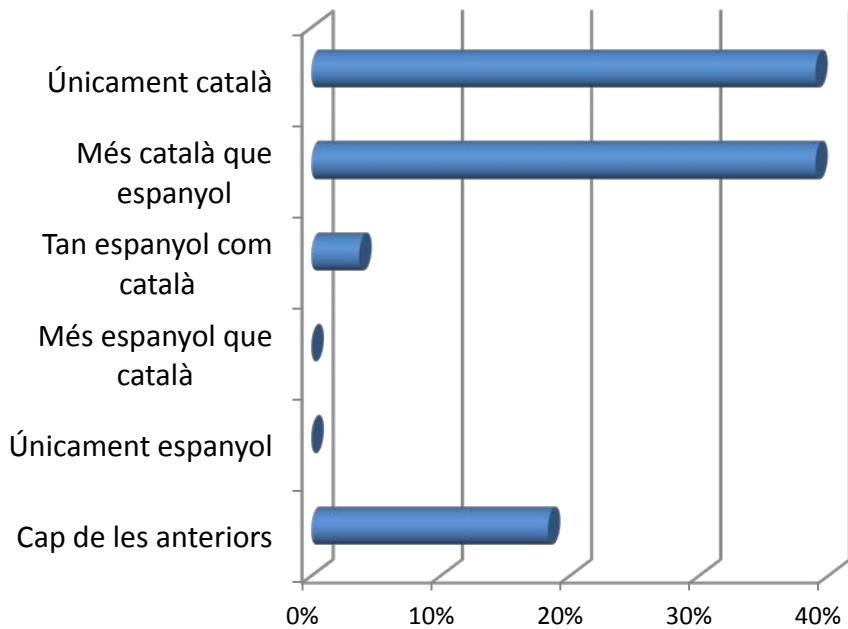
- Posar en relació el **canvi d'època** que estem vivint i les **noves formes de lideratge** que estan sorgint.
  - *Qui ha de liderar els processos de canvi?*
  - *Quins tipus de lideratges són més adequats?*
- Òptica intencionadament **generacional**.
  - *Quines han estat les seves trajectòries vitals?*
  - *Com entenen i practiquen el lideratge?*
  - *Què caracteritza els nous lideratges emergents?*
- Aproximació **polifònica** per mostrar un fenomen complex.
  - *No hi ha una única manera d'entendre el lideratge.*
  - *Text coral: veu de joves activistes + reflexions dels seus referents + anàlisi empíric*

Metodologia:

- Programa Ordit
  - *124 joves activistes polítics i socials*
  - *10 edicions (2007-2012)*
- Questionari on-line
  - *Mostra esbiaixada*
  - *82 respostes (66.13%)*
  - *Construcció de 5 perfils de lideratge*
- Entrevistes
  - *16 entrevistes*
  - *2-4 per a cada perfil*
  - *Validació i caracterització dels perfils*
- Biografies narrades
  - *Selecció de 10 entrevistes*
  - *Construcció i validació de les narracions*

Caracterització de la mostra:

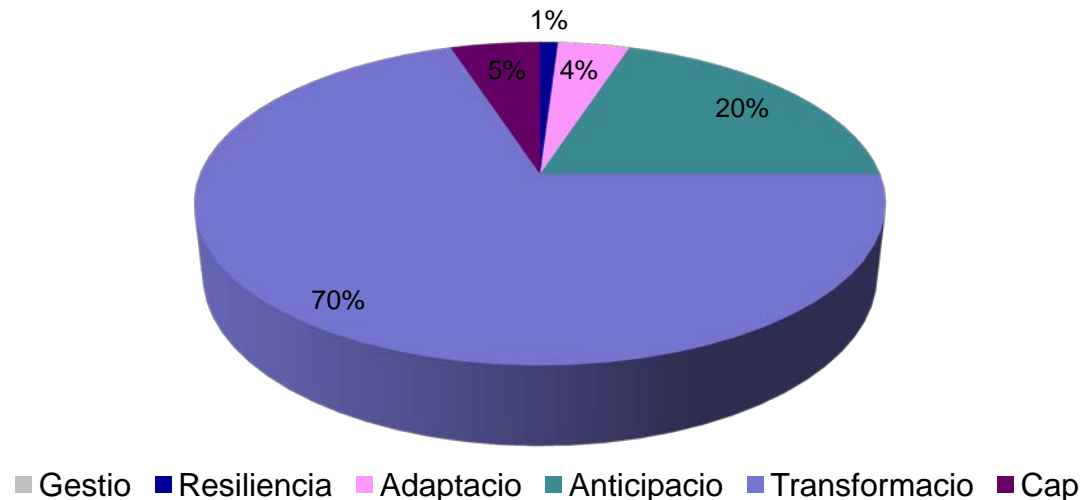
- 51.22% dones
- 87.7% amb estudis universitaris
- 6.1% en situació d'atur
- 90.11% entre 25 i 39 anys

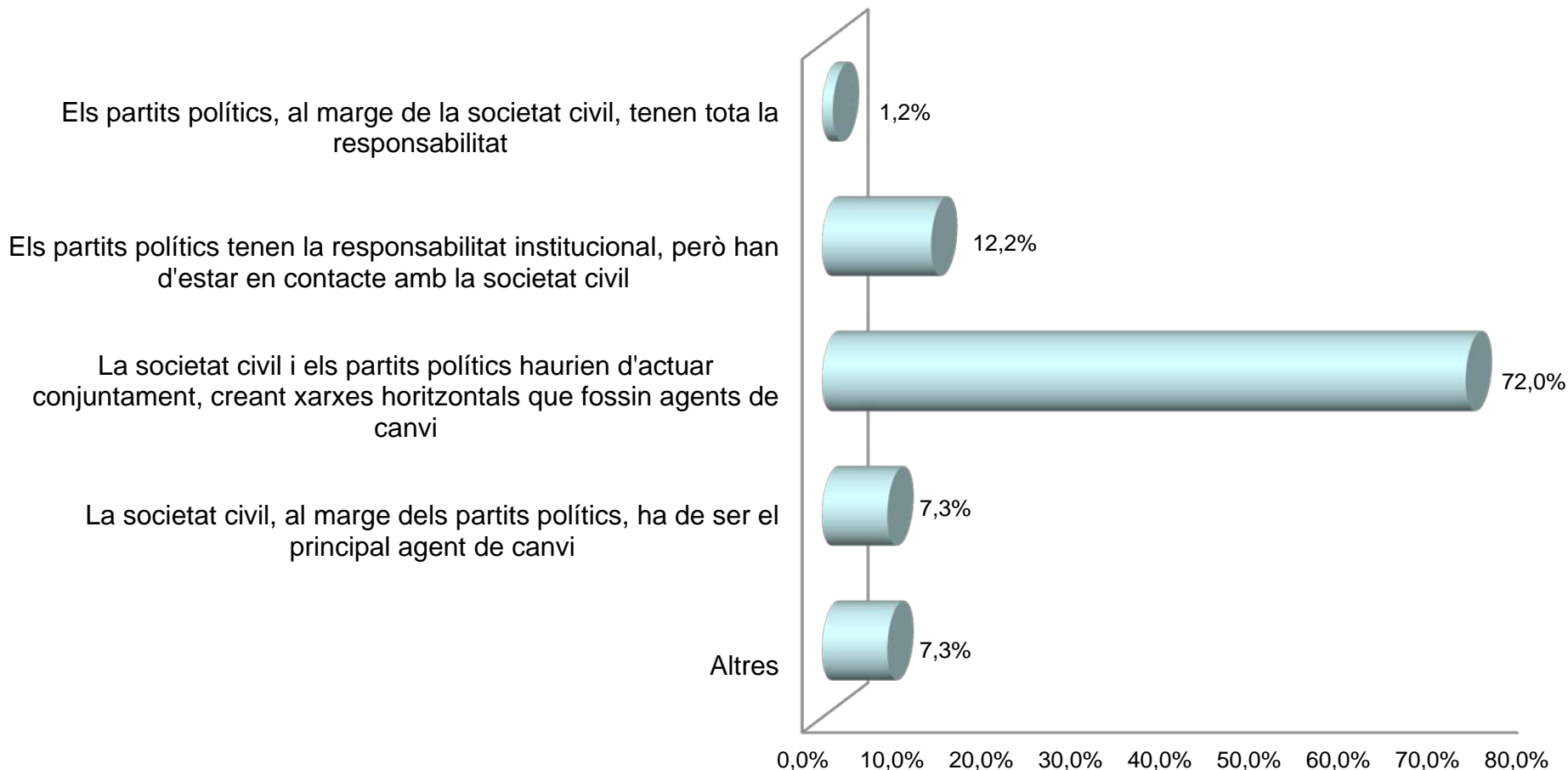
Estratègies de lideratge enfront el canvi:

(Castiñeira i Lozano, 2012)

- **Gestió:** solucions tècniques
- **Resiliència:** que els canvis no ens canviïn
- **Adaptació:** analitzar la realitat i adaptar-s'hi
- **Anticipació:** respostes innovadores (emprenedoria)
- **Transformació:** construir una nova realitat

Qui ha de liderar les respostes a les necessitats col·lectives en l'actual context de crisi?

Estils de lideratge:

(Coleman, 2000)

- **Autoritari:** *“fes el que et dic!”*
- **Visionari:** *“vine amb mi”*
- **Afiliatiu:** *“les persones primer”*
- **Democràtic:** *“i tu què penses?”*
- **Timoner:** *“fes com jo”*
- **Coach:** *“prova això”*

Institucions
Públiques

Lideratge
Transformacional

Lideratge
Emprenedor

Societat
Civil

P1: Política del moviment

- Poca afinitat per als partits tradicionals
- Formen part de plataformes reivindicatives
- Lideratge transformacional i que apoderi a la ciutadania
- Lideratge tipus coach (facilitador, distribuït...)
- Valors: llibertat, voluntat de servei, honestedat
- Responsabilitat i auto-exigència
- Capacitat per generar i transmetre il·lusió

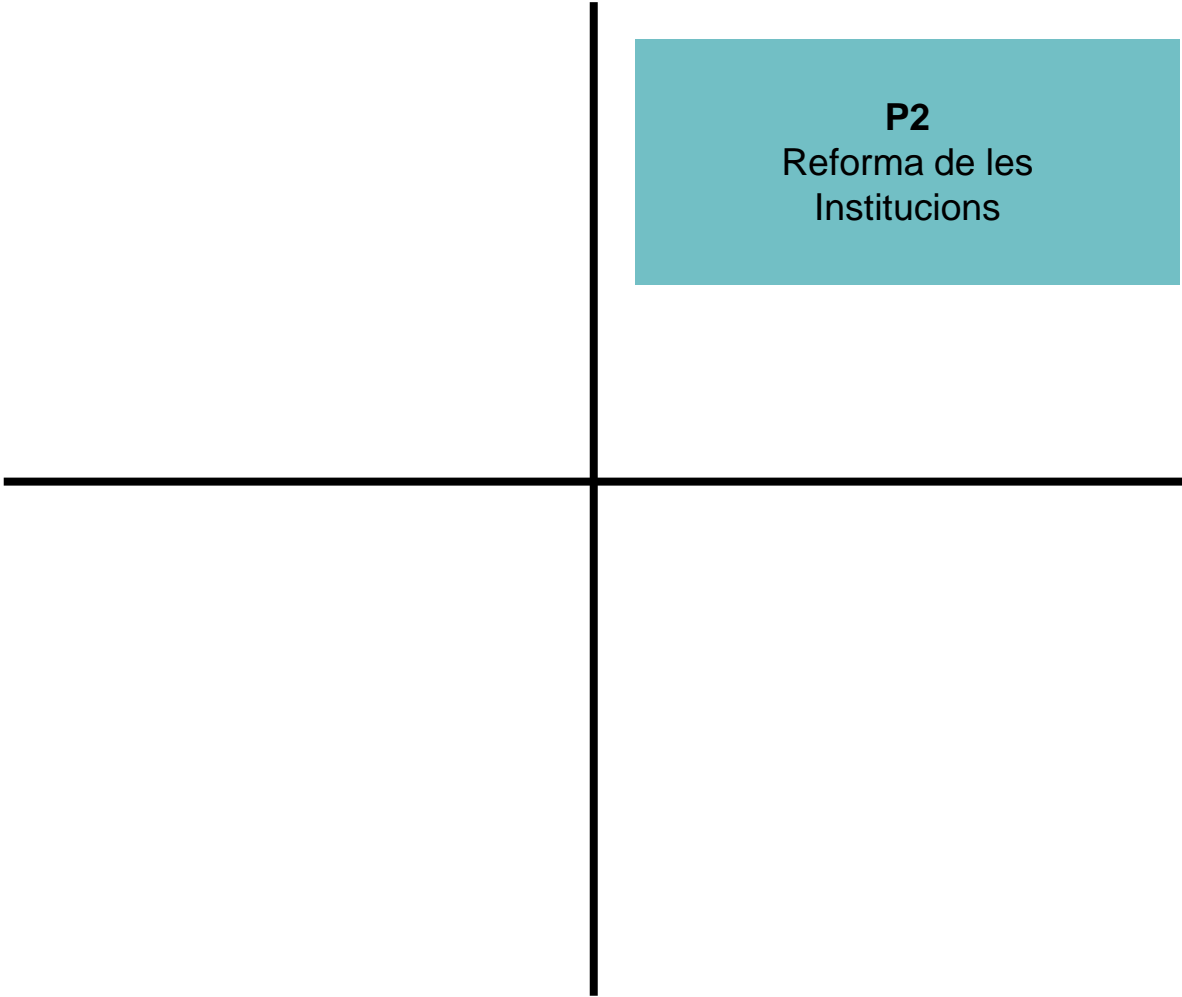
Institucions
Públiques

P2
Reforma de les
Institucions

Lideratge
Transformacional

Lideratge
Emprenedor

Societat
Civil

P2: Reforma de les Institucions

- Defensen la innovació en les institucions
- Lideratge anticipatiu i emprenedor
- Lideratge tipus timoner (clar, fort, exemplificador...)
- Líders (individuals) visibles, honestos, empàtics
- Valors: llibertat, voluntat de servei i honestedat
- Alta dedicació, humilitat, idealisme, responsabilitat
- Bona comunicació, creació d'equips

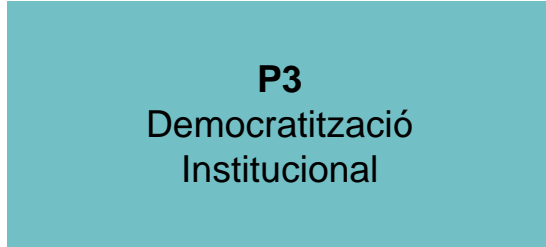
Institucions
Públiques

P3
Democratització
Institucional

Lideratge
Transformacional

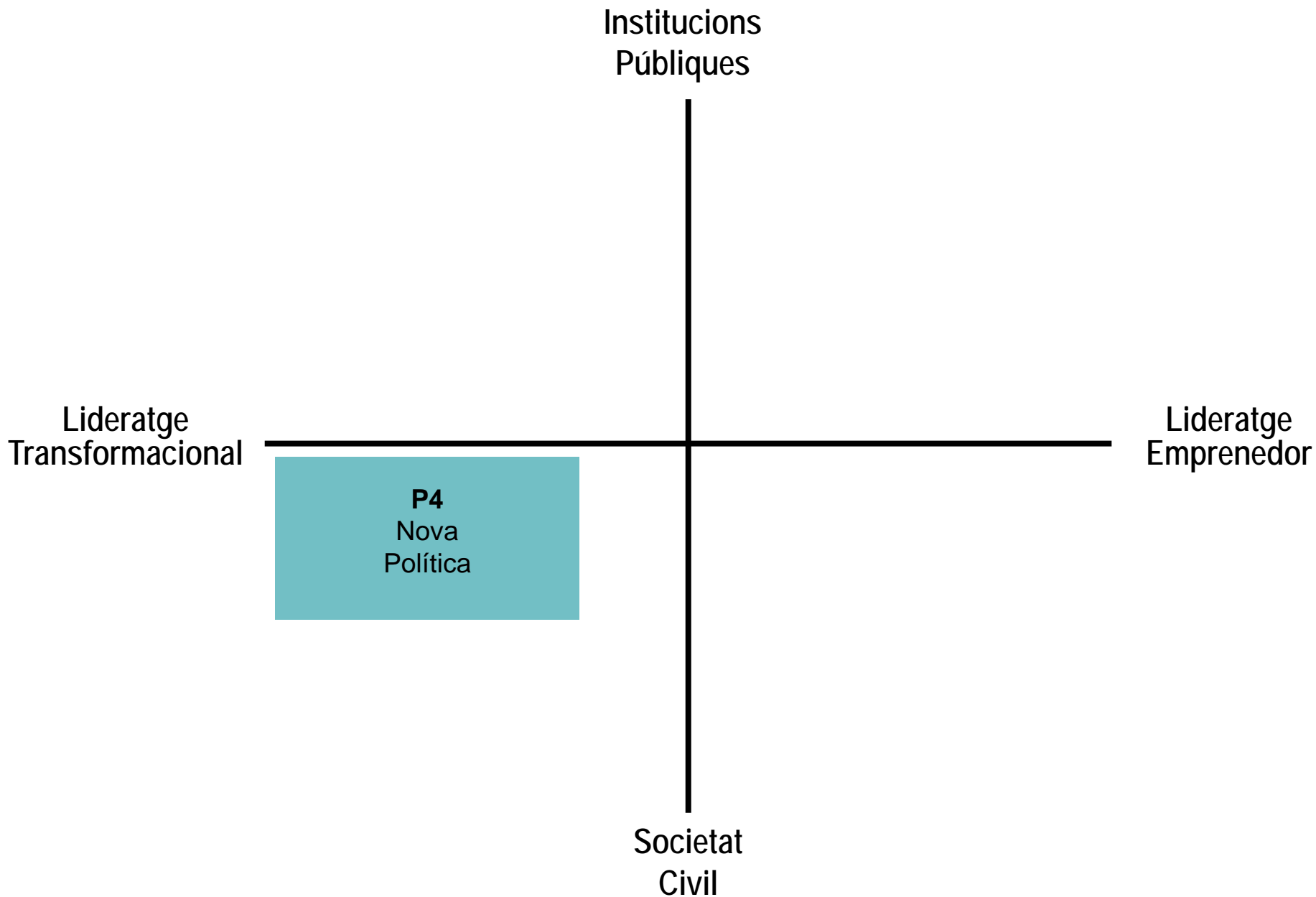
Lideratge
Emprenedor

Societat
Civil

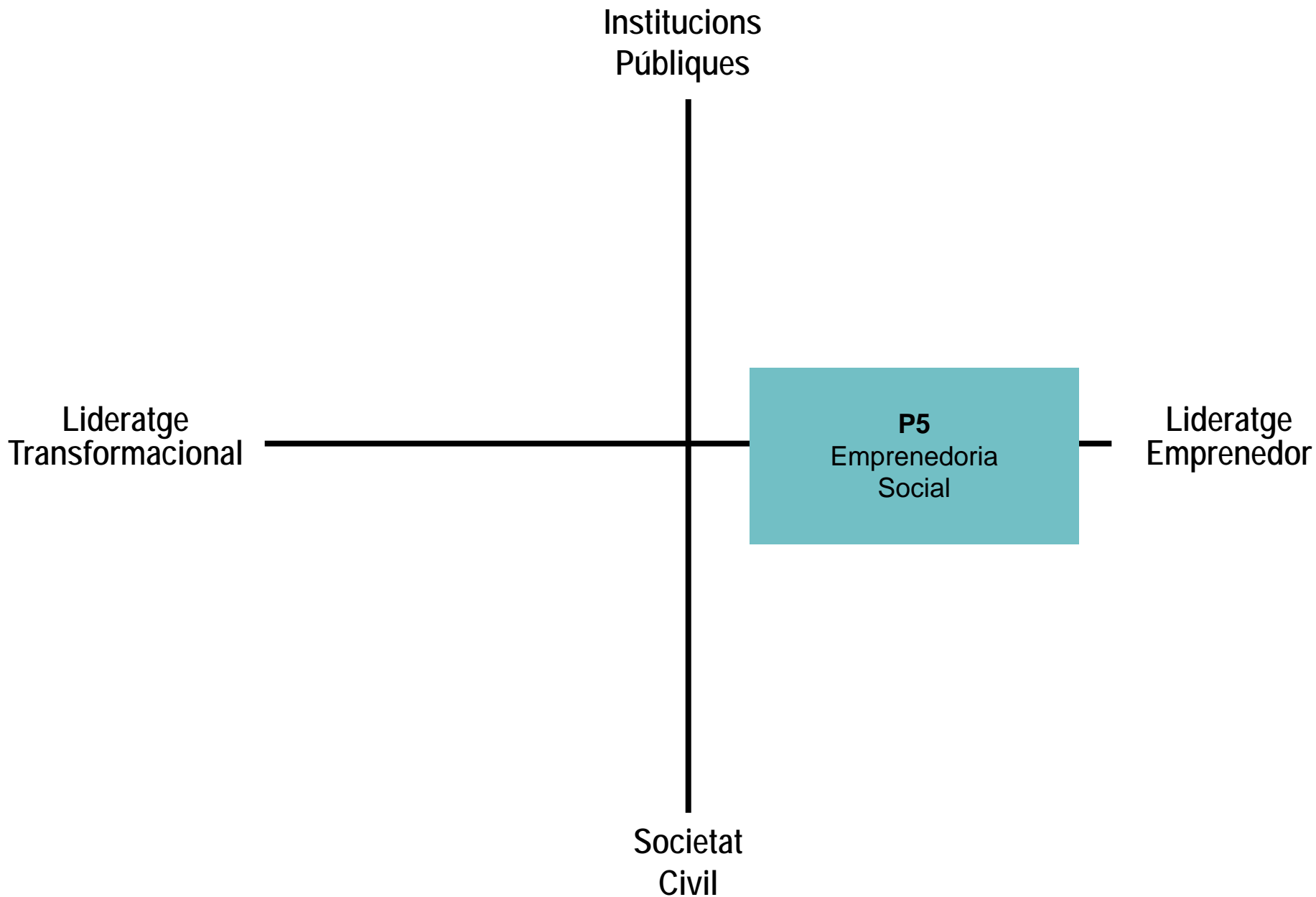
P3: Democratització Institucional

- Un peu i mig a les institucions
- Vinculats a partits tradicionals i sindicats
- Lideratge transformacional
- Lideratge tipus democràtic (participació, consensos...)
- Valors: justícia social, igualtat, coherència, solidaritat
- Equilibri, serenitat, idealisme
- Capacitat de buscar consensos, resoldre conflictes

P4: La Nova Política

- Un peu i mig a les organitzacions socials
- Nova manera de fer, no tradicional
- Qüestionen el concepte de “lideratge”
- Lideratges múltiples (*coach*, democràtic, visionari)
- Liderar col·lectivament i des de baix
- Valors: justícia social, llibertat
- Capacitat de transformació i de generar canvis
- Compartir el lideratge, gestionar xarxes col·laboratives

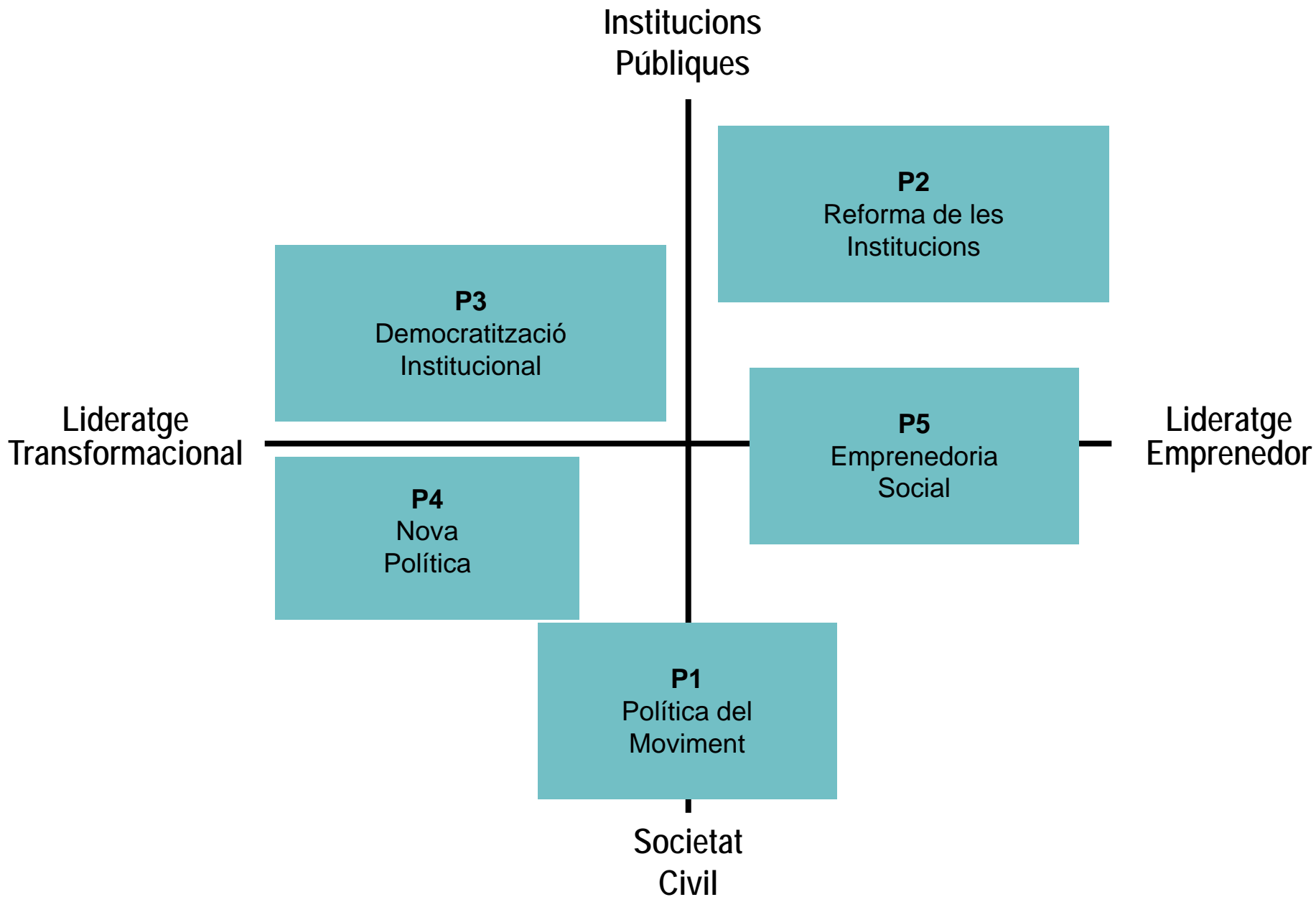

P5: Emprenedoria social

- Formen part d'entitats socials, culturals o educatives
- Lideratge social, no polític
- Lideratge emprenedor
- Lideratge tipus visionari
- Valors: respecte a la diversitat
- Capacitat d'innovació, responsabilitat, atreviment i risc
- Generar i transmetre il·lusió, coordinar, comunicar

Reflexions finals:

- Trajectòries vitals marcades per esdeveniments històrics
- Nous valors en disputa amb els del capitalisme avançat
- Lideratges proactius (protagonistes del canvi)
- Generar il·lusió i compartir el lideratge (dimensió col·lectiva)
- Del lideratge individual al lideratge relacional
- Noves formes d'organització social i política (innovació)
- Capacitat d'agència (col·lectiva) per al canvi social

...els homes son producte de les circumstàncies (...) però són precisament els homes (i les dones) els que fan que les circumstàncies canviïn – Karl Marx

LIDERATGE...

és l'agència que fa que les coses canviïn

passa per teixir xarxes d'acció col·lectiva capaces de construir una nova realitat.

Moltes Gràcies

Marc Parés marc.pares@uab.cat
Carola Castella carola.castella@gmail.com
Joan Subirats joan.subirats@uab.cat

